

Biuletyn

Polskiego **Towarzystwa** Prawa Antydyskryminacyjnego

nr 23

9/2016

Przegląd orzecznictwa

(w tej rubryce umieszczamy najistotniejsze orzeczenia sądów krajowych i międzynarodowych z zakresu równego traktowania)

Nagranie rozmowy z osobą dyskryminującą jako dowód

Nagranie rozmowy z pracodawcą czy usługodawcą, które świadczy o naruszeniu przez niego zasady równego traktowania, może być wykorzystane pod pewnymi warunkami jako dowód w postępowaniu sądowym o odszkodowanie za naruszenie zakazu dyskryminacji. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 kwietnia 2016 r. (sygn. II CSK 478/15) stwierdził, że:

Dowód z nagrania bez zgody jednego z uczestników rozmowy może dyskwalifikować okoliczności, w jakich nastąpiło nagranie, jeżeli wskazują one jednoznacznie na poważne naruszenie zasad współżycia społecznego, np. przez naganne wykorzystanie trudnego położenia, stanu psychicznego lub psychofizycznego osoby, z którą rozmowa była prowadzona. Wyrażenie przez osoby nagrane zgody na wykorzystanie nagrania w celach dowodowych przed sądem cywilnym usuwa zazwyczaj przeszkodę, jaką stanowi nielegalne pozyskanie nagrania. Brak takiej zgody wymaga przeprowadzenia oceny, czy dowód - ze względu na swoją treść i sposób uzyskania - nie narusza konstytucyjnie gwarantowanego (art. 47 Konstytucji) prawa do prywatności osoby nagranej, a jeżeli tak, to czy naruszenie tego prawa może znaleźć uzasadnienie w potrzebie zapewnienia innej osobie prawa do sprawiedliwego procesu (art. 45 Konstytucji).

[więcej](#)

Pełnomocnicy pro bono

Kancelaria CDŻ zaangażowana w Program Pro Bono

Kancelaria Chajec, Don-Siemion & Żyto przygotowała w ramach Programu Pro Bono opinię prawną na temat granic wolności prowadzenia działalności gospodarczej i granic swobody kontraktowej w zderzeniu z zakazem dyskryminacji w dostępie do dóbr i usług. Opinia ta posłużyła do przygotowania opinii przyjaciela sądu w sprawie odmowy wydrukowania banerów fundacji działającej na rzecz osób LGBT, właśnie ze względu na przedmiot działalności.

Kancelaria Chajec, Don-Siemion & Żyto jest zespołem specjalistów z różnych dziedzin prawa i biznesu, wyróżniających się praktycznym, pro-biznesowym podejściem do prowadzonych spraw. Kancelaria ma biura w Warszawie, Krakowie i Łodzi.

Kancelaria aktywnie angażuje się w działalność pro bono na rzecz kilku fundacji, szkół wyższych oraz osób prywatnych. Między innymi jest partnerem Programu Spraw Precedensowych realizowanego przez Helsińską Fundację Praw Człowieka oraz Fundacji Poland Business Run. Wspierała także Centrum Pro Bono, Fundację „Prawo do pomocy”, Polską Fundację im. Antoine’a de Saint-Exupery oraz Fundację „Sto Pociągów”. Z PTPA współpracuje od czerwca bieżącego roku.

Aktualności

Wyrok Sądu pierwszej instancji w sprawie szykanowania nauczycielki, która zdjęła krzyż w pokoju nauczycielskim

Sąd Okręgowy w Opolu, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wydał wyrok w głośnej sprawie dotyczącej szykanowania nauczycielki matematyki, która zdjęła krzyż w pokoju nauczycielskim. PTPA przyłączyło się do postępowania po stronie powódki jako organizacja społeczna.

Sąd uznał iż doszło do dyskryminacji w formie molestowania ze względu na światopogląd powódki, która kwestionowała obecność symbolu religijnego w przestrzeni pokoju nauczycielskiego szkoły, w której do dziś jest zatrudniona jako nauczycielka matematyki. Sąd zasądził kwotę 5000 zł jako rekompensatę krzywdy jaka powódkę spotkała ze strony współpracowników i osoby zarządzającej placówką, po tym jak zdjęła krzyż w pokoju nauczycielskim, twierdząc iż został tam umieszczony bez jej zgody i wiedzy. Powódka nie ukrywała swojego światopoglądu – bezwyznaniowości.

Sąd w uzasadnieniu ustnym zwrócił uwagę, iż dyrektorka szkoły nie dość że nie podjęła inicjatywy zażegnania zaistniałego konfliktu, to w jasny sposób opowiedziała się po jednej z jego stron, będąc w wyraźnej opozycji do powódki, oraz wyrażając to publicznie w swoim wystąpieniu do całej kadry pedagogicznej szkoły. Dyrektorka nie reagowała również na agresywne zachowania innych nauczycieli kierowane do powódki, które miały miejsce na jednym ze spotkań rady pedagogicznej. Sąd krytycznie odniósł się także do sposobu procedowania i treści nagany jaką w okresie w którym eskalował konflikt została ukarana powódka, twierdząc iż to działanie pozwanej także należy uznać za element szykan jakie ją spotykały. Sąd zgodził się z twierdzeniem powódki, iż w środowisku pracy została wyizolowana, co również stanowi element molestowania.

Powódka wносиła o odszkodowanie w wysokości 25 000 zł, zarówno odnośnie szkody materialnej jak i niematerialnej. Sąd nie miał wątpliwości, iż odszkodowanie w sprawach o dyskryminację ma charakter mieszany, tzn. może się odnosić zarówno do szkody materialnej jak i niematerialnej. Niemniej jednak, sąd uznał, iż kwota 5000 zł w wystarczający sposób zrekompensuje powódce szkody niematerialne – krzywdę. Jednocześnie sąd stwierdził, że powódka nie wykazała związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy uszczerbkiem na zdrowiu (powódka przedstawiała zaświadczenia lekarskie), a zaistniałą sytuacją w pracy, dając tym samym wiarę biegłym powołanym w sprawie, które stwierdziły iż na stan psychiczny powódki mają wpływ także inne

trudne przeżycia z jej życia osobistego. Powódka w swoich wypowiedziach dla mediów po rozprawie, mówiła o tym, iż nie planuje apelacji, i choć wniosła o wyższą sumę odszkodowania, jest zadowolona z wyroku, gdyż przede wszystkim zależało jej na stwierdzeniu naruszenia, kwestia rekompensaty finansowej jest dla niej drugorzędna. Sąd zobowiązał także stronę pozwaną do przeprosin w mediach, zgodnie z żądaniem powódki.

Powyższy opis wyroku to relacja z uzasadnienia ustnego. Wyrok jest nieprawomocny.

PTPA w obronie Rzecznika Praw Obywatelskich

PTPA przyłączyło się do apelu organizacji pozarządowych w obronie dr. Adama Bodnara, Rzecznika Praw Obywatelskich. Adam Bodnar wspiera osoby doświadczające dyskryminacji od lat, a na stanowisku RPO dał się poznać jako Rzecznik niezwykle zaangażowany, kompetentny, odważny i efektywny. Dla naszej działalności jego obecność to ogromne wsparcie, a nawet konieczność.

[więcej](#)

PTPA przeciwko homofobicznej wystawie w Opocznie

PTPA wystąpiło do Burmistrza Opoczna w sprawie dyskryminującej osoby LGBT wystawy zorganizowanej na terenie miejskim. Wystawa przedstawia nieprawdziwe i krzywdzące informacje dotyczące osób LGBT.

[więcej](#)

Gdańska Rada ds. Równego Traktowania powołana!

W Gdańsku powołano miejską Radę ds. Równego Traktowania, która ma zajmować się m.in. monitorowaniem i analizowaniem zjawisk wywołujących dyskryminację, podejmowaniem działań interwencyjnych oraz promowaniem postaw tolerancyjnych. Radę w jej pracach wspomagać będą eksperci/ekspertki PTPA, dr Krzysztof Śmiszek i r.pr. Karolina Kędziora.

[więcej](#)

Koalicja Równych Szans przedstawia swój raport Radzie Praw Człowieka ONZ

Koalicja Równych Szans przedstawiła Radzie Praw Człowieka ONZ swój raport alternatywny w ramach okresowego przeglądu przestrzegania praw człowieka w Polsce. Raport skupia się m.in. na problemie niewydolnej instytucjonalnej ochrony przed dyskryminacją (np. ograniczanie budżetu Rzecznika Praw Obywatelskich), wzrastającej liczbie incydentów na tle rasistowskim i ksenofobicznym czy też nierespektowaniu praw osób LGBT. Prace nad przygotowaniem raportu koordynowało PTPA.

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
ul. Szpitalna 5 lok. 6a
00-031 Warszawa
KRS 0000279645

ZAPRASZAMY DO POLUBIENIA STRONY PTPA NA [FACEBOOKU](#).